Posamezna štev. 60 vin. Poštnina - v državi SHS - pavšalirana.

Štev. 35. V Ljubljani, v petek, dne 13. februarja 1920. Leto XLVIII.

SLOVENEC

»SLOVENEC« velja po pošti za vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 100·—
za pol leta „ . . „ 55·—
za četrt leta „ . . „ 30·—
za en mesec „ . . „ 10·—
Za inozemstvo celoletno K 140·.

Sobotna izdaja:
Za celo leto . . . . . K 20·—
za inozemstvo . . . . „ 25·—

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po K 2·—
uradni razglasi, poslana itd. . . . . po K 3·—
Pri naročilu nad 10 objav popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 6·—
Izhaja vsak dan izvzemši ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. štv. 50, upravn. štv. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Opozicija na površju.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Beligrad, 12. februarja. Radi nespremenjenega stališča demokratsko-socialistične vlade so izgledi za koncentracijski kabinet slabi. Ako ne pride do koncentracijskega kabineta, se računa z gotovostjo, da bo dobil mandat za sestavo nove vlade opozicijski blok. Iz opozicijskega bloka sestavljena vlada bi sklicala parlament in delala ž njim. Povsem je gotovo, da bo to na dvoru našlo simpatije, čeprav Pribičević in njegovi drugovi agitirajo proti temu. Opozicijski blok bodo podpirali Črnogorci in pomirjevalni člani demokratske zajednice. Pričakuje se, da se tudi socialistični zastopniki ne bodo pridružili abstinenci ministra notranjih zadev Pribičevića. Ako jutri ne pride do koncentracijske vlade, bo vlada gospoda Davidovića jutri ali pojutrišnjem podala demisijo, ker ne vživa regentovega zaupanja. Parlament se po splošnem mnenju ne bo razpustil in bo 16. t. m. sklican ter se ne bo še dalje odgodil.

Demokrati in socialisti proti sporazumu.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Beli grad, 11. februarja. Na konferenci pri regentu je bilo sklenjeno, da vsaka stranka dostavi pismeno vsebino svojih pogojev regentu v roke. Pozornost je zbudilo dejstvo, da so vladne stranke stavile kot pogoj za sporazum zopet nove zahteve, katerih pri regentu niso navedle in ki pomenjajo za opozicijo novo izzivanje od strani demokratov. Pismo opozicije in v njem razloženo stališče je izredno konciljatno. Sodi se, da vladne stranke nočejo sporazuma in da so zato razširile svoje zahteve. V političnih krogih se sodi, da nameravajo vladne stranke do zadnjega preprečevati sporazum, ker jim je ljubša nevtralna nego koncentracijska vlada. Demokratski listi že priporočajo za predsednika nevtralne vlade novoimenovanega washingtonskega poslanika Jovanoviča, ki je demokrat. Da vladnim strankam ni za sporazum in da jim je za nevtralno vlado, se vidi iz tega, ker dvorni maršal Balugdžič že agitira za tako vlado. Radikalni politiki sodijo, da bi nevtralna vlada bila nesposobna, ker ne bi imela za seboj nobene stranke in ne bi nihče hotel prevzeti odgovornosti za njena dela. Zelo nevarno bi bilo, ako bi se stranke ne sporazumele, za ustavo, ker bi vsaka stranka šla v volilni boj s svojim načrtom ustave, kar bi zelo otežkočilo delovanje ustavotvorne skupščine. Nevtralna vlada ne bi bila sposobna, da ustvari tak sporazum. To bi mogla napraviti samo koncentracijska vlada.

Za volivno pravico kmetskih žen.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Beli grad, 12. februarja. Dr. Korošec se je obrnil na ministrskega predsednika Davidoviča in na ministra za notranje zadeve Pribičeviča zaradi volivne pravice kmetskih žen v Sloveniji. Navedel je, da je dr. Žerjav izjavil deputaciji slovenske socialnodemokratične stranke, da je občinski volivni red za Slovenijo sprejet od ministrskega sveta in da je volivna pravica razširjena na obrt in industrijo, a da so kmetske žene izvzete od te pravice. Ta vest je vzbudila v Sloveniji veliko vznemirjenje in bodoče nedelje se bodo vršili po Sloveniji protestni shodi. Izključitev kmetskih žena od volivne pravice znači za slovensko kmetsko ženstvo žalitev. Slovenske kmetske žene z ozirom na svojo socialno in gospodarsko važnost in z ozirom na svojo visoko kulturo zahtevajo svojo ravnopravnost z ženami ostalih slojev.

Zunanja politika.

Češko-slovaški zunanji minister je imel v zunanjem odseku znamenit govor; ne zato znamenit, ker je za demokratično-mislečega človeka v l. 1920. povedal kaj senzacionalno-novega, ampak ker ga je govoril češkoslovaški minister za zunanje zadeve, modern državnik, ki ne presoja smeri zunanje politike s šablonskega ali reakcionarnega stališča. Dr. Beneš je odločen protivnik starega, meglenega romantičnega slovanofilstva, ki ni imelo smisla za socialne, gospodarske in politične razmere v Rusiji. Caristično, svetu zaprto Rusijo smo premalo poznali in zato smo se v upih nanjo varali. Demokratična Rusija v svetovni borbi ne bi bila propadla in Jugosloveni bi imeli danes v taki zmagoviti Rusiji močno oporo; ententa ne bi z nami mogla igrati slepe miši. Tudi v bodočnosti bodo druge slovanske države mogle iskati zanesljivo oporo edinole v obnovljeni Rusiji, pa ne v kaki nemogoči, caristični Rusiji, ampak v resnično demokratični Rusiji. Danes se demokratizem ravnotako zlorablja kakor jugoslovenstvo. Ni vsak demokrat, kdor se za demokrata proglaša, ni vsak odličen Jugoslovan v političnem smislu, kdor se danes trka na jugoslovanske prsi, kakor ni še kdo zato junak, ker v varni družbi kliče na korajžo in si za klobuk daje krivec. Tako tudi niso vsi pravi klicarji demokratične Rusije, ki se za take izdajajo.

Dr. Beneš vidi to in proglaša kot smernico češko-slovaške zunanje politike napram Rusiji: Naša zunanja politika bo šla tisto pot, ki jo je hodila do danes, pot politike, ki bo nevtralna napram vsem notranjim ruskim problemom in ki bo v polnem soglasju z vsemi našimi zavezniki na zapadu navezala stike z gospodarskimi elementi posameznih delov Rusije.

Naša slovanska politika, je dejal dr. Beneš, bo temeljila tudi na tem, da se bomo ravnotako morali sporazumeti s Poljaki in se učiti gospodarskega in političnega sodelovanja ž njimi. Dr. Beneš računa z realnimi dejsavi in ta dejstva so: Razni narodi, ki so živeli prej v centralistični Veliki Rusiji, hočejo samostojno državno življenje, kakor so hrepeneli po lastni državnosti narodi avstro-ogrske monarhije. Ne dvomimo, da bi bile manjše obrobne državice voljne, stopiti z Rusijo v zvezno državo, kadar jim bo zasiguran svoboden kulturni in gospodarski razvoj, kadar bodo videle, da se v Rusiji ne more več povrniti absolutistični režim carizma in se ubije boljševiški teror. Dokler pa so te državice videle, da si Denjikin, Kolčak, Judenič in diplomati, ki stojé za njimi, prizadevajo upostaviti prejšnjo centralistično Rusijo z vsemi njenimi socialnimi in absolutističnimi napakami, so še raje prenašale boljševiške grozovitosti, o katerih vedo, da ne bodo dolgo trajale. Boljševizem s svojim pretiranim programom se bo sam ubil, kar pa ima zdravega, bo ostalo in prešlo na vse narode, prej ali slej.

Vsak centralizem vsebuje neke vrste nasilje, rodi nezadovoljnost in zadržuje v razvoju velik del narodove sile, ki se hoče in mora izživeti v samoupravi. Centralizem je nasprotnik demokratizma in, navidezno idealen, je vendar dinamit za državo, zlasti za velike države.

Tega sedanji krmarji naše države ne umejo; zdi se, kakor da bi imel dr. Beneš pred očmi našo demokratsko vlado, ko je dejal: Stara politika vzhoda je politika velike romantične koncepcije, domneva, da pomeni voditi politiko isto kot delati velike reči, sesti na ministrski ali diktatorski stol in pošiljati poslanice, brzojave, instrukcije, povelja itd. Zapadni svet pa je že davno razumel, da je glavno načelo moderne in demokratične politike organizirati politično, gospodarsko in finančno administracijo, da je najvažnejše delo politike, stvoriti si zmožno osobje in uvesti občinsko, okrajno, deželno in državno avtonomijo.

Naša vlada je še daleč od teh modernih nazorov. Ne presoja z reakcionarnega stališča samo notranjo državno politiko, ampak ima enako merilo tudi za svojo zunanjo politiko. Poljska ima svoje konzularne zastopnike v Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani, Belem gradu, naša država pa še nima v Poljski svojega zastopnika. Naš zastopnik v Poljski še namreč ni vročil poverilnih listin provizorični vladi. Morda je Poljska vsledtega prestavila te dni poljskega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra iz Belega grada v Prago. Enako je razmerje z Ukrajino. Bivši ukrajinski zunanji minister univ. profesor Dmetro Dorošenko je bil kot delegat Rdečega križa meseca septembra v Belem gradu, kjer so ga hoteli poslati ali bolje rečeno izročiti Denjikinu. Noben Ukrajinec ne dobi dovoljenja za prehod skozi Jugoslavijo. Hoče-li vlada s tem onemogočiti nove države v nekdanji Rusiji? To bi bilo smešno! Ali pa noče imeti ž njimi prijateljskih vezi iz ozirov do reakcionarnih ruskih elementov? To bi bilo nespametno!

Dr. Benešev govor pomeni za našo reakcionarno demokratsko vlado resen poziv: Prid' se les učit!

Venceslav Polak, komisar:

Revizija določb glede uživanja občinske imovine.

Z uvedbo splošne, enake in proporčne volivne pravice za občine dobe vsi stanovi sorazmerno zastopstvo v občinskih odborih. V industrijskih krajih in sploh v okolici mest bodo občinska zastopstva dobila v mnogem oziru drugačno lice kakor so ga imela dosedaj. V teh zastopih bo upliv delavstva važen, ponekod celo odločilen činitelj. Pa tudi drugod po deželi bodo v občinske odbore prišli ljudje, ki se dosedaj na podlagi starih občinskih volivnih redov niso mogli udejstvovati. Tu mislim na kajžarje, kmetske delavce in sploh posestnike malih kmetij, ki ne pridelajo toliko, kolikor jim je treba za družino.

Ni treba dosti vprašanj, kake težnje in zahteve imajo ti mali ljudje, ker nam od vseh strani doni klic: več zemlje! To njihovo pravično zahtevo bo morala predvsem zadovoljiti izvedba agrarne reforme za celo državo, pri čemer bodo pač morali občinski odbori imeti gotovo pravico soodločevanja. Naša naloga pa je, da pre-

LISTEK.

Iz okolice Kosovega polja.

(Konec.)

Rudnine v bližini Kosovega polja.

Po pripovedovanju frančiškanovem je vsa okolica Kosovega polja zelo bogata na rudninskih vodah. V Janjevem je rudninska voda, ki vsebuje mnogo železa. »Križnica« se imenuje mesto, kjer ta voda izvira. Vsak domačin, ki zboli, jo pije za zdravilo. Posebno pa je frančiškan hvalil rudninsko vodo, ki izvira kake 4 ure hoda od Janjevega v smeri proti kraju Črna gora. Okus ima baje kakor limonada.

Še večje važnosti nego rudninske vode je pa veliko bogastvo rude v Janjevem in okolici, zlasti proti Novemu Brdu (vzhodno od Janjevega). Tu najdete zlato, srebrno, bakreno, železno in svinčeno rudo; tako je zatrjeval moj vir in dostavil, da so pred leti ponujali Angleži turški vladi veliko milijonv, če bi dovolila eksploatirati te rudnike. Kontroliral sem te podatke po Dedijeru in jih našel potrjene. Kraji, ki so bili do zadnjega časa pod turško vlado, so glede rud deloma še nepreiskani ali vsaj nezadostno preiskani; a že to, kar beremo pri Dedijeru o rudarstvu v okolici Novega Brda, nalaga naši državi dolžnost, da dá te kraje temeljito preiskati z ozirom na rudarstvo. Dedijer pripoveduje iz zgodovine (str. 270):

»V okolici Novega Brda se je kopalo v ogromnih količinah srebro in zlato. Konstantin Filozof ga imenuje (namreč kraj Novo Brdo) ‚grad srebreni u istinu i zlatni'. O bogastvu novobrdskih rudnikov so obstojale v zapadni Evropi prave bajke in Novo Brdo je predstavljajo eno od najznamenitejših mest v notranjosti balkanskega polotoka. Kako je bilo cenjeno ob času kneza Lazarja, se vidi najbolje po tem, da je dal ta knez napisati na svoj denar: ‚Novamontana moneta argenta' (= novobrdski srebrni novec). Višino razvoja je doseglo (Novo Brdo) pod vlado despotov Stevana in Gjurgja, ko je imelo 40.000 prebivalcev. Rudarstvo je bilo izredno razvito, trgovina nenavadno živahna. Notri so živeli Dubrovničani, Italijani, Sasi in srbski plemiči.«

Leta 1455. se je vdalo Novo Brdo po štiridesetletnem obleganju Turkom. Ti so prebivalce posekali in prodali v sužnost, bogastvo pa raznesli. S tem je Novo Brdo propadlo. Zastonj so se Turki trudili, da bi dvignili mesto na prejšnjo višino. Nekoliko se je mesto sicer opomoglo, tako da se je v prvi polovici 17. stoletja dobivala polovica turškega srebrnega denarja iz novobrdskega rudnika. Danes šteje Novo Brdo samo šest revnih koč.

Zdravstvene razmere.

Kar se tiče zdravstvenih razmer, je zatrjeval frančiškan, da je Kosovo polje popolnoma zdrav kraj in da ne nastopajo epidemične druge bolezni nego po mestih one, ki jih je zanesla turška garnizija. V Mitrovici je bila po Dedijeru stalno posadka kakih 10.000 mož; prav tako je bilo tudi v Prištini stalno precej turškega vojaštva. Sicer se pa to ne pozna med srbskim prebivalstvom po selih. Pač pa je nezdrav kraj južno od ozemlja, ki smo ga opisovali, takozvani Sirinić pod Ljubotrnom (2510 m). Med prebivalstvom je tukaj zelo razširjen krof. Sicer so pa ti kraji poseljeni in za kolonizacijo ne pridejo v poštev.

Prebivalstvo.

Prebivalstvo je z ozirom na narodnost in vero zelo različno: Srbi, Turki in Arnavti žive tako pomešani med seboj, da zna, kakor rečeno, skoro vsak Srb tri jezike; manj se more to reči o Arnavtih in Turkih. Oboji so bili pod turško vlado zelo nasilni. Sedaj so pa menda krotki in se Srbov strašno boje. Bržkone se jim je, če je bilo treba, dovolj jasno pokazalo, da bo zanje najbolje, če opuste nekatere »stare navade«. Razume se, da je narod, ki stanuje na tako obsežnem ozemlju kakor Arnavti in ki je stal pod različnimi kulturnimi vplivi, tudi na zelo različni kulturni stopinji v posameznih krajih.

Arnavti na Kosovem polju so po svojih običajih zelo podobni Turkom. Skoro vsi imajo po 3 do 5 žen, kolikor je pač kdo bogat. »Vsaka žena ima svojo sobo ali ‚ćiler', vsaka dela za svoje otroke, a vse skupaj za gospodarja. Vsaka od njih se trudi, da napravi za moža čim lepšo obleko. Pogosto so ljubosumne druga na drugo, posebno če mož v obleki ali v čem drugem eno odlikuje od druge. Često se zgodi, da se tudi spro, in v takih slučajih jih mož pomiri z batinami.« (Dedijer, str. 238.) A mnogoženstvo je pač mogoče samo pri bogatejših. »Zelo velik del Arbanasov so najemniki; žive na posestvih, s katerih so bili nekdaj pregnali Srbe. Skoro vsi so imeli ta posestva kot svojo last, pa so jih prodali in zapili. Pozneje so postali na istih posestvih najemniki prištinskih agov in begov, katerim pa dajejo prav slabe dohodke od posestev.« Pri teh je pač mnogoženstvo težko mogoče.

V nasprotju s Kosovskimi Arbanasi so pa njihovi sosedje v Drenici (zapadno od Prištine) monogamisti in v življenje in običajih čisto slični Srbom. Obhajajo nekatere krščanske praznike in slave Miloša Obilića kot svojega junaka in svojega rojaka. Bržkone so mešano pleme, nastalo iz Arnavtov in Srbov.

Večkrat sem se razgovarjal s Srbi, ki so potovali skozi Albanijo v tej vojni, o Arnavtih in našel prav različna mnenja o bodočnosti tega plemena. O tem so si bili vsi edini, da je sedanji položaj nevzdržen: v sredi Evrope takorekoč imamo ponekod divjake, ki žive tuintam še sedaj deloma ali poglavitno, kakršne so pač razmere, od ropa. Preprost belgrajski rokodelec, ki

gledamo, more li občina v lastnem področju ugoditi zahtevam teh občanov in vsaj v tem oziru izpolniti važen kos svojih gospodarskih in socialnih dolžnosti.

Večinoma vsaka kmetska občina ima kaj zemljiškega premoženja na pr. pašnikov, gozdov, travnikov in njiv, ki so ali last cele občine, ali pa posameznih posestnikov občin in vasi kot juridičnih oseb. Postavne določbe, ki urejajo, kdo izmed občanov sme uživati to javno imovino, pa so zastarele in za našo dobo kaj malo pravične. Po dosedaj veljavnih občinskih redih imajo namreč pravico do uživanja javne imovine samo tisti občani, ki so po starih, že pred letom 1862. ustanovljenih običajih to imovino uživali.

Ta pravica je torej združena z gotovimi starimi posestvi. Vse nove domačije, ki so nastale pozneje, nimajo te pravice. Zato imamo danes v kmetskih občinah faktično dve vrsti občanov: privilegirane posestnike ali upravičence, katerih število je vedno isto, ali pa se celo manjša, na drugi strani pa vse tiste kmetije, ki teh pravic nimajo, in katerih je z naraščanjem prebivalstva vedno več. To stanje je že dosedaj dajalo mnogokje povoda za pritožbe. Vzemimo n. pr. občinske pašnike. Posestniki-upravičenci imajo pašo zastonj, dočim morajo drugi, če so jim upravičenci pašo dovolili, plačevati gotove pristojbine v občinsko blagajno. Istotako je z javnimi občinskimi ali vaškimi gozdovi le s to razliko, da se neupravičenim tudi za dober denar le redkokdaj dovoli drvarenje, nabiranje stelje, poraba lesa za stavbne namene itd. In ravno to so stvari, ki jih mali kmetje in bajtarji mnogokrat nimajo sami dovelj za svoje gospodarstvo ter morajo zanjo okoli sosedov prosjačiti ali pa celo drago kupovati.

Tukaj morajo poseči vmes občinski odbori oziroma gospodarski odbori ter poskrbeti, da bodo javna nepremična imovina in sploh vsa kmetiška gospodarska sredstva na korist vsem občanom brez izjeme. Dosedanja zastarela določila bo treba brez odloga revidirati v smislu gorenje zahteve. Pri tem bo paziti na to, da se javna imovina ohrani nezmanjšana in sploh pametno gospodari z njo. Proti kakim morebitnim zasebnopravnim pomislekom treba pripomniti, da je uživanje javne imovine javnopravna pravica občanov in da nikdar ne more dovesti do kakršnekoli zasebno pravne posesti, vsled česar užitne pravice posameznih upravičencev tudi niso vpisane v javnih zemljiških knjigah.

„Čemu to rovarenje?“

»Slov. Narod« pripominja k članku »Nekaj o slovenski univerzi«: »Gospodje, ali ste prespali zadnje mesece, ali ne veste, da že imamo univerzo? Čemu hočete javnost spraviti v zmoto itd. . . .«

Gospodje, mi nismo prespali zadnjih mesecev, nasprotno, kaj budno smo opazovali, kako se je cincalo z realiziranjem zakona o ljubljanski univerzi. In ko so se predavanja po zaslugi požrtvovalnih profesorjev že začela, smo zopet opazovali, kako se je odlašalo z imenovanjem novih profesorjev. Nato smo doživeli dr. Korošče vo pismo na učnega ministra, v katerem dr. Korošec s svojo prirojeno odločnostjo zahteva, da se stori konec vsemu omahovanju. V tej zahtevi mi nismo videli nobenega separatizma ali strankarstva, še manj pa megalomanije. To zadnje smo opazili le v odprtem pismu Novakovem, naslovljenem na dr. Korošca. To odprto pismo je bilo zopet dokaz, da nekaterim ljudem ni čisto nič na tem, ali naj se ljubljanska univerza realizira ali ne.

In danes?

Danes opazujemo zopet, kako morajo naši prosesorji zavojevati za univerzo sob za sobo, naročati vsako klop, vsak stol posebej, kako ljudje, ki so poklicani, da varujejo dostojanstvo vseučiliškega profesorja, mirno in odtujeno stoje ob strani in si očividno mislijo: »Če se posreči, dobro, če se ne posreči, pa tudi dobro.« Tako abstinenco smatramo mi za sovražno. O ljudeh, ki jih je treba vedno pošteno suniti, predno iz strahu pred javnostjo kaj store, si ne moremo misliti drugače.

Prepričani smo, da se ne borimo proti nikakim »Don Kichotovim veternjačam« (uboge, preperele veternjače Don Kichotove!), ampak da se borimo proti neki struji, ki faktično eksistira, čeprav — to celo verjamemo — marsikateremu starejšemu gospodu pri »Sl. N.« ni znana. Toda, saj menda vendar ne verujete tudi, da more visokošolec Novak na lastno odgovornost naslavljati odprta pisma na dr. Korošca in tako s pomočjo onih, ki so mu dali prostora v objavo, ponižati vso zadevo glede ljubljanske univerze na nizki nivo strankarstva — in žaljenja požrtvovalnega profesorskega zbora. Komu se to bolj gnusi kakor nam! Da naj navedemo imena? Vemo, da ime Novakovo daleko ne zadostuje. Čisto gotovo pa je, da se za hrbtom visokošolca Novaka skrivajo važnejše osebnosti. S temi imeni bomo mogli, upamo, postreči vsej javnosti kmalu. Pravimo »vsej javnosti«, ker mi zadeve nikakor ne motrimo iz strankarskega stališča, kar je mogel vsak resen človek v članku »Nekaj o slovenski univerzi« tudi spoznati.

Objavljamo pač v listu, ki kaže za slovensko univerzo največ umevanja in to — verujemo — ne iz strankarskih ozirov. — Več visokošolcev, Daničarjev in Nedaničarjev.

M. Škerjanec:

„Ujetniki“ ljubljanske pehote 17.

Brzojav našega vrlega tovariša Doreta Mašič, ki prinaša gotovo vsaj še polovico svojega znanega dobrega humorja iz ujetništva, kaže, da v kratkem pridejo častniki našega domačega polka, okoli petdeset po številu.

Zato kličem občinstvu v spomin, da je domači polk ob prevratu delal čast svoji novi domovini Jugoslaviji. Četudi so mu bili dogodki doma popolnoma neznani, se je proglasil po uporu za »jugoslovanski pehotni polk 17«, si na vse načine prizadeval priti v domovino in je do Božiča l. 1918 branil sredi sovražnikov svoje pravice in svojo svobodo. Takrat smo tudi mi, omamljeni od obljub »splošne bratske ljubezni med narodi« in siti krvoprelitja do grla, verovali frazam: »eviva nostri novi alleati«.

Koncem oktobra je poslal polkovnik Ventur po polkovno zastavo in po znani srebrni rog ljubljanske občine. Izdelal je že načrt za slovesno blagoslovljenje na dan Karlovega godu (4. nov.). Na praznik Vseh svetih je polk še defiliral(kakor so le Janezi znali) mimo polkovne zastave. Popoldne pa je sledil upor. Pripomnim, da val razsula ta dan iz beneške fronte na Tirolsko še ni došel. Zakaj nam prinašalec srebrnega rogu ni prinesel naročila: »Fantje, rog vas kliče v domovino.«

Ker se je polkovnik po uporu izrazil, da bo že zopet upeljal disciplino, ko pridemo do Salurna, kjer so ležale močne brigade, pripravljene za fronto, smo morali biti previdni. Razglas premirja 3. nov. zjutraj pa nas je popolnoma premotil.

Koliko se je slovenska javnost brigala za ujetniško vprašanje in za svoje sedemnajste, priča moja knjižica »O ljubljanski pehoti ob prevratu«, ki še danes leži zaprašena v upravništvu »Slovenca«. »Slov. Rdeči križ« jo je odklonil prevzeti, in jo kot darilo razdeliti med naše domače fante.

Svojce ujetnikov prosim, naj sežejo po knjižici, in jim jo pripravijo. Jaz sem za ujetnike žrtvoval vse kar sem premogel. Tudi teh 4000 K bi, ako bi ne bil že čez grlo zadolžen. Cena je 3 K, za fante, ki so bili z menoj pri polku v Rivi pa 2.50 K. Ti se nahajajo — 2000 po številu — v imeniku brošure.

Polkovno zastavo s slov. trobojnico so nam Lahi v ujetniškem taboru »Grezzano« pri Veroni odvzeli z obljubo, da jo vrnejo. Opozoril sem na to v posebnem dopisu Dež. vlado za Slovenijo, naj skrbi za zadoščenje naši trobojnici; kajti trobojnica nam je bila oropana 6. jan. l. 1919, torej že dva meseca po ujedinjenju.

Ker pa temu koraku ne pripisujem uspeha, zaupam zadevo slovenski javnosti. V memorandumu na vlado sem tudi omenil, da je sprejem in pogostitev ujetnikov še-le začetek skrbi za nje. Med častniki so visokošolci, abiturijenti, srednješolci, učitelji, kateri bodo sedaj na cesti. Med moštvom je tudi mnogo inteligentov, obrtnikov in delavcev, za katere je treba poskrbeti.

Posebno priporočam skrb za vse sedemnajste »Društvu dobrovoljcev«; seveda ne bo škodovalo tudi nekoliko »inkvizicije«.

Z Dunaja.

Akademski Orel na Dunaju.

V soboto, dne 7. t. m. se je ustanovil na Dunaju jugoslovanski akademski Orel, v katerega so vstopili dosedaj hrvatski in slovenski akademiki krščanskega prepričanja. Orel ima svoj sedež v lokalu jugoslovanskega akademskega društva »Jug«, VIII. okraj, Skodagasse 21. II. 11. Opozarjamo na to naše akademike, ki prihajajo na Dunaj. Telovadnico nam je prepustil češki dunajski Orel, ki se jako lepo razvija in ima svoj lokal v XII. okraju, Pelzgasse 17.

Socialna predavanja na Dunaju.

V nedeljo so se pričela v jugoslovanskem akadem. društvu »Jug« (Skodagasse 21. II.) socialna predavanja. Prvi je predaval tov. eksp. akad. Žaren. Navzoči so bili tudi srbo-hrvatski komunisti, ki so se udeležili diskusije. V torek zvečer ima komunističuno udruženje v svojem lokalu svoj diskusijski večer o socialnih problemih.

Kongres jugoslovanskih dobrovoljcev.

V dneh 8. in 9. t. m. se je vršil v Zagrebu pod pokroviteljstvom Njegovega Visočanstva prestolonaslednika Aleksandra, kongres jugoslovanskih dobrovoljcev, katerega se je udeležilo nad 200 delegatov pokrajinskih organizacij iz cele naše države. Svečani otvoritvi so prisostvovali razni zastopniki vojaških in civilnih oblasti. vlado je zastopal hrvatski ban dr. Tomljenovič, regenta pa divizijski general Matič.

Danes prinašamo brzojavko, ki se je odposlala v Pariz in ki se glasi:

Izjava:

Kongres jugoslovanskih dobrovoljcev, ki se je vršil 8. in 9. februarja t. l. v Zagrebu, katerega so se udeležili vsi zastopniki vseh pokrajinskih organizacij, katerih število znaša 60.000 borcev, pošilja naši mirovni delegaciji pozdrav in jo prosi, da sporoči mirovni konferenci sledeče:

Jugoslovanski dobrovoljci, ki so se borili v zavezniških armadah za osvobojenje svojega naroda, katerih nenadkriljivo hrabrost in nedosegljivo požrtvovalnost so spoznali zavezniki na Dobrudži, na italijanski fronti, na Dobrem polju, Sokolu, Veterniku in Črni reki, bratje onih velikih junakov velike ameriške armade, globoko razočarani radi poslanega nam ultimatuma, pošiljamo svoj apel na tiste, kateri so pet let svetovne vojne propovedovali manjšinsko pravico in samoodločbo narodov, da se tudi danes spomnijo teh svojih velikih principov, kateri so nas pripeljali do zmage.

Ako nočete teptati veličine poštenja in značajnosti gg. Wilsona, Lloyd Georgea, Clemenceaua, po katerih je dajala antanta jamstvo vsemu človeštvu, da je borba narodov borba za manjšinsko pravo in osvobojenje vseh narodov, tedaj dajte tudi našemu narodu, ki je dal cvet svoje mladine za zmago zavezniških armad, vse, kar mu gre. Ne dovolimo, da bi se nam jemale naše historične in etnografske, danes s krvjo zapečatene, pravice.

Vedite, da v danem slučaju ne dosežete s silo svojih ciljev, ker na Vas pade prokletstvo, po katerem kliče naša prelita kri. Grobovi naših največjih junakov, katere smo pustili na Dobrudži, v Solunu in v Italiji, nas kličejo, da ne odložimo prej svojih maščevalnih nožev, ki smo jih nosili v Vaših vrstah, dokler ne vidimo, da je na obzorju novega življenja našemu narodu popolnoma zavladala pravica, in da maščevanje ni več potrebno.

Država SHS.

Trumbić odpotoval v London.

Beligrad, 12. febr. Član naše delegacije na mirovni konferenci v Parizu dr. Trumbić je odpotoval v London, da prisostvuje konferenci ministrov predsednikov zaveznih vlad. Primijeri zaveznih vlad želijo, da se jadransko vprašanje definitivno reši in za vedno zgine z dnevnega reda.

Gospodarska pogajanja z Grško.

LDU **Lyon, 12. februarja.** (Brezžično.) Iz Soluna se poroča: V Belem gradu se prično v kratkem pogajanja gospodarskega značaja med Jugoslavijo in Grško, katerih namen je, olajšati prevoz jugoslovenskega blaga skozi Solun in zajamčiti uvoz jugoslovenskih proizvodov v Grško. Z grške strani bo vodil ta pogajanja minister za prehrano, ki dospev Beli grad v spremstvu delegatov atenske in solunske trgovske zbornice.

Rusija.

Razpust delavskih svetov?

Lvov, 8. februarja. »Vpered«, glasilo ukrajinskih socialistov prinaša vest boljševiške »Moskovskaje Žizni«, da misli sovjetska vlada razpustiti vse delavske svete v Rusiji, ker se niso izkazali.

Rusija mobilizira na delo.

Praga, 10. februarja. Iz Moskve poročajo: Svet narodne brambe je sklenil, razglasiti splošno, delavno mobilizacijo oseb v starosti od 18 do 50 let, ki so v poslednjih desetih letih delali pri železnici kot strojevodje, kurjači, monterji, prožni delavci itd. Mobilizaciji so podvržene vse osebe imenovanih strok, neglede na to, ali so nameščeni v drugih zavodih in ali sedaj sploh niso več v tej stroki zaposelni. Vsi mobilizirani so dolžni, se tekom treh dni priglasiti pri delavnih komisijah.

Anglija.

Položaj v Evropi zelo resen.

LDU **Amsterdam, 12. februarja.** (DKU) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« javlja iz Londona: V debati o odgovoru na prestolni govor je izjavil voditelj delavcev Adamson: »Po mojem mnenju so nekateri pogoji mirovne pogodbe z Nemčijo tako težki, da je malo upanja, da se bodo izvedli. Vidimo znake, da nemški narod od zaveznikov pričakuje to ali ono izpremembo naloženih mu pogojev in predlagali bi merodajnim ministrom in članom vlade, naj, preden se dovrše mirovne pogodbe z Avstrijo, Belgijo, Turčijo in Ogrsko, uvažujejo položaj in ga natančno premotrijo, da se pred končnoveljavno ratifikacijo teh pogodb zagotovi trajen mir. Lloyd George je izjavil glede na Rusijo, da ni uspelo, Rusijo siloma ozdraviti. Položaj v Evropi je jako resen. Tudi na Angleškem preži nevarnost. Govorim v skrbeh, je zaključil Lloyd George, in čuteč svojo odgovornost. Uporabiti moramo vsako zakonito orožje, da se postavimo v bran proti tej nevarnosti in edino sredstvo je: pobijati moramo anarhijo.«

Za odslužene vojake.

LDU **London, 12. februarja.** (Dun. KU) V svojem govoru pri otvoritvi parlamenta je izvajal Lloyd George, da je vlada namenila 200.000 akrov angleške zemlje za odslužene vojake, 350.000 delavcev bi bilo pripravljenih za delo v industrijskih obratih, ovirajo jih pa določbe delavskih organizacij. Današnje visoke cene bi se dale odpraviti le s povečanim proizvajanjem. Vlada je neizprosna v vseh odredbah glede varčnosti v državnih uradih.

Amerika.

Wilson proti izročitvi vojnih krivcev.

LDU **Pariz, 10. februarja.** (DKU) Po brezžični vesti iz Washingtona, namerava Wilson odgovoriti na brzojavko bivšega nemškega prestolonasiednika. V Beli hiši menijo, da bo Wilson porabil priliko, javno izjaviti, da je vedno nasprotoval zahtevi zaveznikov po izročitvi vojnih krivcev. Izjavil bo tudi, da bo nasprotoval vsakemu dejanju, ki bi stremilo po tem, da se izroče vsi nemški obtoženci in vojaške osebe v svrho obsodbe.

Italija.

Italija za neokrnjenost Turčije.

LDU **Rim, 12. februarja.** (Dun. KU — Brezžično.) »Messaggero« piše o potovanju ministrskega predsednika Nittija v London, da bo Italija v turškem vprašanju zagovarjala načelo teritorialne neokrnjenosti Turčije in da bo ta princip uporabljala kot podlago za pogajanja v Londonu.

Nemška Avstrija.

Kredit za Avstrijo odgoden.

LDU **Dunaj, 12. febr.** (ČTU) »Neue Freie Presse« javlja po informacijah iz Pariza, da je kredit za Avstrijo odgoden. Pač pa je upati, da entenda dovoli, da se vrnejo inozemski papirji v posesti Avstrije znesku 250 milijonov frankov.

Avstrijsko vojaštvo pod kontrolo.

LDU **Dunaj, 12. februarja.** (DKU) Italijanska vojaška misija je sporočila, da bo v svrho nadziranja vojaških zadev Avstrije prispela v kratkem na Dunaj mednarodna vojaška kontrolna komisija, približno 200 častnikov in 1000 mož.

Najem tobačnega monopola.

LDU **Dunaj, 12. febr.** (ČTU) »Ner Neue Tag« trdi, da niso uspela avstrijska pogajanja s holandskim konzorcijem glede najema tobačnega monopola, in sicer zaradi negotovosti socialno-političnih razmer v Avstriji.

Mažarska.

Skupna krščanska stranka na Ogrskem.

Dunaj, 8. februarja. »Reichspost« poroča iz Pešte: V krščanskonacionalnih kro-

---

je služil v armadi 7 let kot podčastnik in imel z Arnavti posla med balkansko in svetovno vojno, mi je razvijal sledeči načrt, kako bi kultiviral Albance:

»Po mojem mnenju je treba dati Arnavtom možnost, da pridejo do blaga (industrijskih izdelkov, zlasti pa orožja, ki ga strastno ljubijo) poštenim potom, z delom. Jaz bi začel graditi skozi Albanijo železnico.[1] Železnica bi seznanila prebivalce z udobnostmi kulturnega življenja in jim nudila dober zaslužek. Močna vojaška straža bi kaznovala energično vsak poskus. motiti tujo last.«

* * *

Tudi ta kratki izprehod po naši novi domovini nam kaže, kako ogromno bogastvo imamo doma in koliko naravnih zakladov samo čaka pridnih rok, da jih dvignejo. Iz naših gospodarskih in kulturnih razmer odmeva klic po delavcih. Škoda, da imamo v Jugoslaviji tako malo časa, proučavati ta pereča vprašanja notranje ureditve države, ker imamo toliko dela z raznimi krizami.

[1] Pogled na zemljevid kaže, da je iz krajev ob Kosovem polju do morja pri Lješu skoro polovico bliže, nego do Soluna. Dokler ni bila zgrajena železnica v Solun, so bili prebivalci na Kosovem polju v živahnih kupčijskih zvezah s Skadrom, Lješem in Dračem. Zato so tudi Albanci baš na Kosovem polju prišli najdalj proti vzhodu. (Dedijer, str. 231.)

gih se živahno bavijo z načrtom združiti vse one politične skupine, ki stoje izrecno na krščanskem stališču. V stranki malih kmetov obstoji krilo, ki je krščanskonacionalni stranki zelo blizu. S to skupino se vrše pogajanja, da bi se stvorila velika krščanska stranka, ki bi mogla vladati in ki bi imela večino v parlamentu. Poljedelski minister Rubinek ima sicer pomisleke proti tej akciji, vendar bo najbrž mogoče, ustvariti veliko krščansko stranko.

Zapadna Ogrska pripade Avstriji.

Budimpešta, 8. februarja. Kako poročajo, je ententa dovolila Rumuniji, da ostanejo njene čete v ozemlju onstran Tise. Ententin načrt je bil namreč prvotno, naj zasedejo češke čete zapadno Ogrsko v korist Avstrije. Ta načrt so pa opustili, ker bi zasedba s češkimi četami mogla povzročiti, da bi prišlo do krvavih spopadov s prebivalstvom ali mažarskim vojaštvom. Zato je najvišji svet sklenil, da bo imela Rumunija ozemlje ob Tisi toliko časa zasedeno, dokler ne izpraznijo mažarske oblasti zapadne Ogrske. — Novoizvoljeni zapadnoogrski poslanci so sklenili, da zavzamejo v protestni noti na pariški vrhovni svet odločno stališče p r o t i odcepitvi zapadne Ogrske in da zahtevajo ljudsko glasovanje. Obenem so sklenili, ustanoviti posebno parlamentarno skupino v okvirju krščanskonacionalnega združenja.

Mirovna pogajanja.

LDU **Pariz,** 12. februarja. (Dun. KU — Agence Havas) »Petit Parisien« dementira vest, po kateri je neka zavezniška država ugodno sprejela predlog, premestiti sedež ogrske mirovne delegacije na njeno ozemlje. List pripominja, da bodo pri pogajanjih v Neuillyju Francija, Anglija in Italija stale odločno proti ogrskim delegatom.

LDU **Pariz,** 12. febr. (Dun. KU) Agence Havas poroča: Ogrsko mirovno odposlanstvo je včeraj dospelo semkaj.

Nemčija.

Plebiscit v Šlezvigu.

LDU **Lyon,** 11. februarja. (Brezžično.) V torek dne 10. februarja se je vršilo prvo ljudsko glasovanje v smislu versailleske mirovne pogodbe. Glasovalo se je v severnem pasu Šlezviga po načinu, ki ga predvidevata člena 109 in 114 omenjene pogodbe. Že od jutra tega dne je bila vsa Danska v zastavah. Število upravičencev obojega spola, to je oseb v starosti nad dvajset let, se ceni na približno 110.000. Skrutinij se je pričel že ob ob 9. uri dopoldne. Do 20. ure rezultat glasovanja še ni bil znan, vendar pa ni dvomljivo, da se je pretežna večina glasovalcev izjavila za združenje z Dansko. Kakor poroča v ostalem neka brzojavka iz Berlina, menijo na podlagi vesti iz Severnega Šlezviga celo vsi nemški listi, da je severni pas glasovalnega ozemlja za Nemčijo že izgubljen. »Lokalanzeiger« priobčuje brzojavko, ki je prišla iz Kodanja v Hamburg in ki pravi, da je večina v prilog Danski naravnost ogromna. Ljudsko glasovanje v drugem pasu (Osrednji Šlezvig z mestom Flensburgom) se bo vršilo dne 7. marca. Tukaj bo borba mnogo ostrejša kot v severnem Šlezvigu, vendar kažejo Danci tudi tu mnogo zaupanja v končno zmago.

LDU **Kiel,** 12. februarja. (DKU) Po uradnih poročilih o izidu ljudskega glasovanja v prvi coni Severnega Šlezviga je bilo oddanih 25.223 glasov za Nemčijo in 74.887 glasov za Dansko.

Zveza narodov.

LDU **Pariz,** 11. februarja. (DKU) Londonski poročevalec lista »Temps« javlja: Danes opoldne se je svet zveze narodov sestal pod predsedništvom Bourgeoisa v St. Jameski palači in določil spored svojih posvetovanj. Popoldne in jutri bodo tajne seje. V petek bo imel svet javno sejo, da sprejme poročila o raznih vprašanjih. Ferraris (Italija) bo poročevalec za sodni red, ki se ima uvesti v zvezi narodov, Zaklamonos (Grška) za upravo saarske kotline, Hymans (Belgija) za statute Gdanskega, Quinones de Leon (Španska) za tranzitno vprašanje, Bourgeois (Francija) bo obravnaval vprašanje ustanovitve permanentnega mednarodnega sodišča. Glede tega vprašanja bo zveza narodov imenovala komite, ki bo zvezi narodov predložil poročilo o enotni rešitvi. Balfour bo govoril o vprašanju nevtralitete Švice in Matsui (Japonska) o vprašanju manjšin na Poljskem. Po oficioznih informacijah bo sklenil svet, da se sprejme Švica ob varstvu trajne nevtralnosti v zvezo narodov.

Politične novice.

+ **Čegav je pravzaprav dr. Žerjav?** Njegova obleka je seveda demokratska, buržuazijska. Tam je tudi njegovo srce, kajpada daleč proč od dr. Tavčarja, vendar v stranki. Njegov razum je pa pri liberalnih samostojnežih, ker upa samo z njimi natepsti do dna duše osovražene klerikalce. Z JDS se ne dobi noben mandat, v tem so si prijatelji in neprijatelji edini. Za to tudi vidimo bolj jasno vezi med samostojneži in mladini. Ljubezen obstoja, četudi se je še sramujejo in tajijo. Dr. Žerjav sprejme slovesno samostojneže na njih komično-manifestačnem shodu. Porabi vse deželne kmetijske strokovnjake, da obdelajo resolucije in program samostojnežev. Daje samostojnežem informacije, da lahko napadajo našo Kmetsko Zvezo. Pošlje jim svojega prijatelja dr. Lukana za govornika. Jim osnuje »Ekonoma« ter jim da za voditelja tega podjetja kočevskega advokata dr. Sajovica. Je že dvakrat »Ekonomu« nakazal na državne stroške vagone v Vojvodini za nakup živil za samostojne strankarje. Je v nameravani rekonstrukciji že vnaprej pripravil toplo gnezdo za samostojneža Ureka. Kdor politično gleda, ne more tajiti, da je dr. Žerjav eden izmed duševnih voditeljev liberalnih samostojnežev, četudi je formelno in s srcem v drugi stranki.

+ **»Jugoslaviji« v informacijo.** »Jugoslavija« in »Naprej« se zaganjata v zadnjem času v stvarna poročila, ki jih naš list prinaša o razmerah na Češkem. »Naprej« se je že enkrat z našim pojasnilom molče zadovoljil. »Jugoslavija« prinaša pismo »iz Prage«, kjer stoji: »Pri vas posebno »Slovenec «in »Večerni list« napačno informirata ljudi o razmerju napram cerkvi in skušata, ne vem iz kakšnega namena naslikati, da vlada tu nasilje nad katoličanstvom in križem sploh.« Zopet enkrat smo prisiljeni, podati »Jugoslaviji« stvarno pojasnilo o tej stvari. Glavno glasilo (svobodomiselne) narodne demokracije, »Narodni Listy« pišejo: »Dnevna poročila prinašajo razne vesti o odstranjevanju križa, o gnusnem postopanju s temi predmeti verskih predstav katoličanov, ki jih ogorčuje. Pri splošnem upadku pravnega in nravnega čuta je mogoče, da so se zgodili taki, obžalovanja vredni dogodki, in da se še dogajajo. Samoobsebi umevno je, da gleda vsak izobražen človek na podobna dejanja kot na surovosti nizkih in neizobraženih ljudi ... Onečaščenje križa obsojamo kot čin, ki je sam na sebi nekulturen.« »Právo naroda« (štev. 3), ki je uradno glasilo toliko slavljene in »Jugoslaviji« simpatične češke »narodne cerkve«, dostavlja: »Popolnoma soglašamo. Naša inteligenca in v to poklicani faktorji bi bili morali zavzeti to stališče že prej. Na S l o v a š k e m bi bilo vse bolje!« — Gotovi smo, da bo »Jugoslavija« informirala svojega informatorja o teh dejstvih.

+ **Apel na vlado.** Iz dunajskih jugoslovanskih krogov nam pišejo. Kakor je znano, dobivajo begunci iz zasedenega ozemlja po štiri jugoslovanske krone na dan begunske podpore. Na Dunaju pa izplačuje tozadevni urad samo po štiri nemško-avstrijske krone, kar pomeni, da so begunci za nad polovico podpore oškodovani. Na tozadevno vprašanje je odgovorila poslujoča uradnica gdč. Jermol, da si kurzno diferenco jugoslovanska vlada zase obdrži. Ali je to mogoče? Prosimo tozadevnega pojasnila.

+ **Muslimansko vprašanje v Jugoslaviji.** »Narodno Djelo« opozarja v uvodniku na nevarno početje sedanje vlade, ki tira s svojo agrarno politiko toliko muslimanskih rodbin na beraško palico in v obup. Vlada pozablja, da je v Bosni - Hercegovini 600.000 muslimanov in da čutijo z njimi tisoči in tisoči naših muslimanskih državljanov v Stari Srbiji in Makedoniji. Velika Britanija zelo pazi, da bi s svojo politiko ne zadala preživo svojih mohamedanskih podanikov, dasi so ji le-ti plemensko popolnoma tuji. Odtod njena previdnost v turškem vprašanju. Jugoslovanski muslimani so pa po krvi vsi naši bratje, zgodovina pozna med njimi mnogo narodnih velmož. Tudi drugače so muslimani živelj reda in solidarnosti. Na vsak način morajo najti v naši državi polnopravno mesto.

+ **Židovski kandidatje v Osijeku.** V Osijeku se vse stranke pripravljajo na občinske volitve. Tudi židje se posvetujejo, ali naj nastopijo z lastno kandidatno listo, ali pa se naj pridružijo raznim skupinam, da bi na ta način spravili več židov v občinski svet.

+ **Neosnovane govorice.** Zagrebški listi pišejo, da so se 9. t. m. širile v Zagrebu alarmantne govorice o nekakih atentatih v Belem gradu in te vesti dementirajo kot popolnoma izmišljene. Zagrebška »Domovina« ob tej priliki opozarja oblasti in javnost na »podzemeljski telefon«, ki je tu očividno na delu. Zdi se, da imamo opraviti z dobro organizirano vohunsko družbo, ki doma in v inozemstvu sistematično razširja zlobne vesti o Jugoslaviji in skuša porušiti zaupanje vanjo in ji izpodkopati ugled. To podzemsko rovanje se opaža tudi pri nas, zato naj bo ljudstvo previdno!

+ **Pogajanja med Francijo in Vatikanom.** »Corriere della Sera« poroča iz Rima, da pojde msgr. B r e t t i v oficijozni misiji v Pariz. Gre za oficijalna pogajanja glede zopetne vpostavitve diplomatičnih zvez med Francijo in med Vatikanom.

+ **Vatikan in republikanska državna forma na Portugalskem.** »Acta Sedis Apostolicae« objavljajo papeževo pismo na lizbonskega patrijarha kardinala Mendes Bello, kjer spominja sveti oče glede razmerja med verskimi in državnimi dolžnostmi na besede Leona XIII., da je dolžnost vsakega državljana, spoštovati ono državno oblast, kateri je podrejen. Pri tem izraža sv. oče upanje, da bodo člani portugalske vlade dali cerkvi vse njene svoboščine.

+ **Angleško časopisje o Ameriki.** Angleško časopisje pod vtisom stalnega padanja evropskih valut ostro napada gospodarsko politiko Amerike, ki noče v izdatni meri finančno podpreti Evrope. »Daily Expres« grozi z gospodarskimi represalijami in izjavlja, da more Anglija kriti uvoz tudi iz drugih virov ne samo iz ameriških. List imenuje Wilsona političnega bankroterja in pravi, da je Amerika vojskujočo se Evropo izkoristila z vsemi silami.

+ **Italijanski list na Dunaju.** Na Dunaju so pričeli Italijani po francoskem vzorcu izdajati svoj list v italijanskem jeziku. List se imenuje »Corriere Viennese« in je tednik. Prva številka je izšla 23. januarja. V prvi vrsti služi novo glasilo v informacijo laškim trgovcem. Posamezna številka stane 2 K.

+ **71.000 neveljavnih glasov** je bilo pri zadnjih volitvah oddanih na Ogrskem; večina teh glasov je pripadala socialnim demokratom, ki se volitev kot stranka niso udeležili. Vseh volivnih glasov je bilo 350.000

Dnevne novice.

— **Slovenskim knjigotržcem!** Pred Volkswehrovim navalom se obstoječe na Koroškem mnoge ljudske in društvene knjižnice, male sicer pa vedno pol prazne, ker se jih je občinstvo pridno posluževalo. Po nemški devastaciji je nastalo veliko pomanjkanje slovenskega čtiva. S starim književnim skladom so nemški vojaki kuhali svojo večerjo. Mohorjevih knjig ni bilo, neposrednega naročevanja iz Ljubljane pa kmet ne pozna. Izobraževalna društva, izropana in oškodovana, ne razpolagajo z zadostnimi sredstvi, da bi si mogla čez noč nabaviti novega berila, ljudstvo pa vprašuje in išče zaman duševne hrane. Ali bi se ne dalo odpomoči temu nedostatku? Ali bi se ne našla književna organizacija, založniški podjetnik, ki bi organiziral potom trafičnih in specerijskih trgovin na Koroškem razpečavanje cenejše poljudne literature? Ne gre toliko za požrtvovalnost, kakor za lastni interes. Razen tega pa bi bilo to podvizanje eminentno politične važnosti. Utrdilo bi našo severno postojanko in nekaj več narodne zavednosti bi spojilo transkaravanske rojake ožje z novo domovino.

— **Jako značilen slučaj** se je zgodil pred kratkim v prisotnosti nekega kaplana. Dva karabinerja sta imela za spremiti tri aretiranee iz Idrije v Logatec. Peljali so se z »autocoriere«. A avtomobilu so jih odklenili. V Godoviču se je avto za nekaj časa ustavil. Ko se je začel zopet naprej pomikati, je eden aretirancev skočil ven in odnesel pete. Z drugima dvema so nadaljevali pot proti Logatcu. Med Hotenerščico in Logatcem srečajo nekega popotnika. Karabinerja ukažeta ustaviti avto, popotnika brez vsakega povoda aretirata, mu odvzameta legitimacijo in ga priklenета z drugima dvema. Prisotni kaplan je proti tej krivični aretaciji protestiral, a karabinerja se nista dosti brigala za to. Po prihodu v Logatec je poskusil kaplan zopet intervenirati pri službujočem karabinerskem tenenteju. A ta ga je zavrnil, da njega popolnoma nič ne briga, kaj se je zgodilo, spremljajoči dokumenti se glasijo za tri arestante, ako je tretji pravi, se bode že v Trstu videlo. Zagrozil je kaplanu, ako se takoj ne umakne, se mu zna pripetiti, da bo ostalim trem delal družbo.

— **Dijaki v zavodu sv. Stanislava** uprizore v nedeljo dne 15. februarja Shakespearjevo igro Timon (Dobrota je sirota). Vstopnice se dobivajo v soboto in nedeljo v pisarni v zavodu. Začetek ob 4. uri popoldne. Med odmori svira domači orkester.

— **Graški člani Slovenske Matice.** Člani, ki so plačali članarino Slovenske Matice leta 1918 v Gradcu tedanjemu tamošnjemu poverjeniku, višjemu revidentu g. Lavriču, dobe knjige za omenjeno leto direktno od Slovenske Matice v Ljubljani. V ta namen naj javijo svoje sedanje bivališče.

— **Učiteljski žepni zapisnik** si mora naročiti vsak član Slom. zaveze. To zahteva ne samo stanovska zavest, ampak tudi praktična stran, ker je katalog prirejen za dve leti. Kdor se hoče nadalje izobraževati ali kdor se pripravlja za meščanski izpit, ta bo s pridom uporabil v seznamu nasvetovane knjige. Cena 12 K. — Odbor.

— **Utonila** je v Žalni 2 in pol letna Anica Novljan. Deklica je smuknila iz hiše v kateri je bila mati z štirimi malimi otročički: šla je proti 33 metrov oddaljenemu mostu in padla v 75 cm globoko napajališče, v katerem je utonila.

— **Veliko tatvino** so v šneberskih gozdovih kneza Windischgraetza zabranili knezovi gozdarji, ko so pravkar preko demarkacijske črte tatovi privlekli 11 ukradenih hoj. Tatove so prijeli.

Ljubljanske novice.

lj **Krekova prosveta** priredi v nedeljo, dne 15. t. m. ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih predavanje. K obilni udeležbi ste vabljeni.

lj **»Zveza služkinj«** ima danes zvečer ob 8. uri sejo v prostorih Jugoslovanske Strokovne Zveze, Jugoslovanska tiskarna II. nadstropje. Na dnevnem redu je važna stanovska zadeva. Udeležite se polnoštevilno vse odbornice. — Predsednica.

lj **Gospodinje!** V petek dne 13. t. m. ob 5. uri popoldne se vrši v Mestnem domu važen razgovor radi ustanovitve društva »Zveza gospodinj« in radi pravične ureditve razmerja med gospodinjo in služkinjo. Organizacija gospodinj bo strogo stanovska, zato se vabijo k sestanku vse gospodinje brez razlike političnega mišljenja. Negospodinjam dostop ni dovoljen.

lj **Ruski kružok** pozivlja ponovno vse one člane, ki so sprejeli ruske knjige v varstvo pred avstrijsko konfiskacijo, da jih blagohotno vrnejo, ali pa sporoče svoje naslove po dopisnici ali ustno knjižničarju (Mestni dom), da on preskrbi prenos knjig. Mnogi jih imajo cele zaboje in ravno najlepših del. Treba je upoštevati potrebo, da se mora kružok povspeti današnjim zahtevam primerno, a kako naj se razvije brez dobre knjižnice!

lj **Društvo Pripravniški dom** ima občni zbor v nedeljo 15. t. m. ob 11. uri v Jugoslovanski tiskarni.

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** vprizori na pustno nedeljo, dne 15. februarja in na pustni torek, dne 17. februarja obakrat točno ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu (Streliška ulica) »Lumacij Vagabund«. Burka v treh dejanjih s petjem. — Prolog. 1. slika. Sestanek zanikrne trojice. 2. slika. Glavni dobitek. 3. slika. V Svedrovi delavnici. 4. slika. V salonu g. pl. Šivanke. 5. slika. V stanovanju mojstra Svedra. — Blagajna se odpre ob pol 7. uri zvečer. Začetek točno ob pol 8. uri. Konec ob 10. uri. Cene prostorom: Parter: sedeži I. in II. vrste 8 K; sedeži III. in IV. vrste 6 K; sedeži V., VI. in VII. vrste 5 K; sedeži VIII. IX. in X. vrste 4 K; sedeži XI. vrste 3 K. Zofe: sedeži 4 K. Balkon: srednji 6 K, stranski 4 K. Galerija: I. vrsta 4 K, II. vrsta 3 K. Stojišča 2 K. Vstopnice se dobe v predprodaji v društvenih prostorih Rokodelskega doma, Komenskega ulica št. 12, v četrtek, petek in soboto od 7. do 8. ure zvečer, v nedeljo dopoldne od 10. do 12. ure. V ponedeljek od 7. do 8. ure zvečer ter vsakokrat na dan predstave v Ljudskem domu pri blagajni.

lj **Kvartet prof. dr. Kozine** priredi v Belem gradu tri koncerte z različnimi vsporedi; prvi se vrši v soboto 14. t. m.

lj **Na I. uradniški veselici,** ki se vrši v soboto dne, 14. t. m. v Narodnem domu, svira garnizijska godba pod vodstvom g. kapetana dr. Čerina. Vstopnice v predprodaji se dobe od četrtka naprej v društveni pisarni (Gosposvetska cesta št. 12, II. nadstr.) in na dan predstave pri blagajni

lj **Stare znane tihotapce** je prijela državna varnostna straža na Viču.

lj **Če se pelješ brez denarja na Dunaj,** se ti lahko pripete največje neprilike. Ugledni in premožni ljubljanski meščan P. F. se je odpeljal te dni na Dunaj, kjer je imel kupčijska opravila. Zmanjkalo mu je denarja in brzojavil je svojemu prijatelju F. G., da naj mu ga pošlje. Gospod F. G. je potom neke tukajšnje banke nakazal 2490 K, toda dasi je denar iz Ljubljane brzojavno nakazal neki dunajski banki, ga P. F. le ne dobi izplačanega. V sedanjih časih je res bivanje v inozemstvu težavno, ko se nakazani denar niti potom bank ne dobi v roke.

lj **Tudi z orožjem se veriži.** Detektivi verižniškega urada so na Cankarjevem nabrežju izsledili moža, kateri je verižil z orožjem. Prodajal je namreč brez obrtnega lista. Prijeli so ga.

lj **Zaradi vlačuganja** so obsodili na policijskem ravnateljstvu Marijo Grün v 8-dnevni zapor.

lj **Ukradeni usnjati jopič.** Ant. Pfrundtner, kateri je zaslužil 35 kron na dan, je ukradel g. nadporočniku Kosu usnjati suknjič. Pfrundtnerja so zaprli.

lj **Grdo navado** je imela natakarica P. Š., da je povodom neke veselice kar samovoljno povišala ceno za liter vina na 100 kron; iz stokronskega bankovca ni namreč nekemu gostu, kateri je plačal liter vina, dala ničesar nazaj.

lj **Okradeni natakar.** Natakarji so tudi priredili svoj predpustni ples. Natakar S. M. je pa na galeriji zaspal. Ko se je prebudil, je zapazil, da mu je neki nepridiprav ukradel uro, denarnico, v kateri je

bilo 700 kron in 1000 K vredno srebrno dozo.

lj **Bitka na Vidovdanski cesti.** Na Vidovdanski cesti se je opotekal Viktor P., kateri si ga je bil precej privoščil. Nekdo, kateremu se je mudilo, je zadel s komolcem v Viktorja P., ki je bil precej razžaljen in se je vrgel proti neznancu, ga vrgel na tla, vlačil za lase, in ga pretepal, da je bil ves krvav. Nabralo se je vse polno ljudi, ki so radovedno gledali bitko in kritikovali vojskujoča se borilca. Mimo so se pripeljali štirje vojaki, ki so skočili z voza in posegli v bitko, toda junaški Viktor P. se niti novih sovražnikov ni ustrašil; zagnal se je proti njim in je udaril s pestjo podnarednika L. Konec je napravil državni varnostni organ, kateri je s pomočjo vojakov premagal junaškega Viktorja P. in ga odvedel na policijsko ravnateljstvo, kjer so revežu Viktorju P., ko je prespal svojo pijanost, povedali, da mora plačati 100 kron globe.

lj **Hud razgrajač** je Andrej L... Na policiji je že 13 krat vpisan v črne bukve razgrajačev. Te dni je zopet razgrajal na glavnem kolodvoru, kjer ga je organ drž. varnostne straže aretiral in odvedel na policijsko ravnateljstvo, kjer je moral plačati 40 kron globe.

lj **Zopet dva vloma.** Ponoči na 12. t. m. so dozdaj še neznani vlomilci vlomili kar dvakrat, in sicer na Sv. Petra cesti. Vlomili so k Merali, kjer so odnesli obleke v vrednosti 1000 K. Dalje so vlomili tudi v Pollakovo tvornico usnja, kjer so odnesli 13 kož usnja. Detektivi policijskega ravnateljstva delujejo s polnim parom, da izsledе plato vlomilcev, katera izvaja zadnje dni sem neprestano vlome.

Najnovejša poročila.

AMERIKA DOSLEDNA.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Beligrad, 12. febr. Iz Pariza se javlja: V tukajšnjih dobro informiranih krogih se govori, da je vlada Zedinjenih držav energično naznanila mirovni konferenci v Parizu, da bo do kraja ostala dosledna svojemu stališču glede rešitve jadranskega vprašanja in hoče akceptirati samo ono rešitev, ki ji bo pristala jugoslovanska vlada.

NESOGLASJE V DEMOKRATSKI ZAJEDNICI.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Beligrad, 12. februarja. V Demokratski zajednici ne vlada v zadnjem času več enotno naziranje. Davidovićeva skupina stoji na stališču koncentracijske vlade, proti temu je pa skupina Svetozarja Pribičevića.

DAVIDOVIĆ PRI REGENTU.

LDU **Beligrad,** 12. februarja. Včeraj popoldne je bil na posvetovanju pri regentu predsednik vlade Davidović. Razgovor je trajal nad 1. uro.

SEJA RADIKALNEGA KLUBA.

LDU **Beligrad,** 12. februarja. Včeraj popoldne je bila seja radikalnega kluba, na kateri so razpravljali o sedanjn politični situaciji, o pogajanjih med vlado in opozicijo in o pogojih, ki jih je stavila opozicija.

IZMENJAVA BANKOVCEV.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Beligrad, 12. februarja. Pri zamenjavi krone za nove kronskodinarske novčanice je zaradi nepazljivosti bank, ki so vršile zamenjavo, je zamenjeno večje število kronskih tisočakov s ponarejenimi kolki. Finančni minister jev svrho pregledovanja ustavil 10. in 11. zamenjavanje in sestavil posebno komisijo za pregledovanje dosedaj izmenjenih bankovcev. Kronske tisočake bo zamenjavala zanaprej samo Narodna banka in državna blagajna finančnega ministrstva. Vse ostale novčanice izpod tisoč kron, katerih kolki se po mišljenju finančnega ministra ne morejo ponarejati, bodo zato izmenjavale ostale banke. Tako se 15. t. m. začne zamenjava kron tudi izven Srbije; a da ne bi se tudi drugod dogajali isti slučaji, je finančno ministrstvo poverilo zamenjavo kron izključno državnim delegacijam finančnega ministrstva. V Zagreb je došel delegat, ki bo nadzoroval zamenjavo. Zaradi izmenjave so imele banke zopet konferenco, da zavzamejo stališče proti temu.

ŽELEZNIŠKE TARIFE SE ZVIŠAJO.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Beligrad, 12. februarja. Komisija za revizijo sporazuma, sklenjenega med železniškim ministrom in delegati železničarjev, je imela sejo. Železničarji so zahtevali enake plače za železničarje in uradnike in sicer v novi dinarski valuti, da bi imeli iste plače kakor sedaj v kronah. Zastopnik železniškega ministrstva je izjavil, da more minister zahteve sprejeti samo tedaj, ako se osebna in tovorna tarifa v istem razmerju zviša.

INVALIDSKO VPRAŠANJE.

LDU **Beligrad,** 12. februarja. Uredba o definitivni rešitvi invalidskega vprašanja je gotova. Ministrski svet jo je sprejel in je sedaj treba samo, da jo podpiše regent. V nekaj dneh bo objavljena.

LDU **Beligrad,** 12. februarja. Ministrski svet je odobril kredit 25 milijonov dinarjev za povišanje doklad invalidom in družinam v vojni padlih vojakov.

POMILOŠČENJE.

LDU **Beligrad,** 12. februarja. 80 častnikov, narednikov in redov je bilo oproščenih kazni, na katere so bili obsojeni po vojnem sodišču.

ŽIVEŽ ZA DUNAJ.

LDU **Beligrad,** 12. februarja. »Beogradski Dnevnik« javlja: Včeraj je odšlo na Dunaj nekoliko vlačilcev polnih žita za prehrano dunajskega prebivalstva.

ZA IRSKO REPUBLIKO.

LDU **London,** 12. februarja. (DunKU) »Agence Havas« poroča: Sinoči se je v tukajšnjem Albert-Hallu vršilo irsko manifestacijsko zborovanje, pri katerem so bile z velikim navdušenjem sprejete resolucije, zahtevajoče priznanje irske republike. Zborovalci so sprejeli tudi sklep, ki zahteva, da se izpuste na svobodo mnoge irske odlične osebnosti, med njimi Lord major dublinski.

NEMCI PRETLJO!

LDU **Pariz,** 12. febr. (Dun. KU) Zbornični odsek za zunanje stvari je vzel na znanje poročilo generala Niessela, ki je izjavil, da navajajo Nemci napačne podatke o svojih vojaških zadevah in da izkušajo celo pretiti zaveznikom ter jih strahovati. Po mnenju poročevalca se ne sme odnehati napram Nemcem niti za las, niti se spuščati z njimi v pogajanja. General je trdil nadalje, da ima Nemčija pod orožjem še vedno 450.000 mož, izjavil pa je, da se je izročitev vojnega materijala izvršila precej v redu. Končno je naglasil dejstvo, da služi mnogo nemških častnikov v ruski rdeči armadi, ter je dejal, da bi mogla nastati težka kršenja miru, ako bi se Nemčiji dovolila nemotena zveza z ruskimi boljševiki.

PRITISK NA NEMČIJO.

LDU **Berlin,** 12. februarja. (Dun. KU) Wolffov urad poroča: Francoski ministrski predsednik je nemški misiji v Parizu poslal noto, kjer se ugotavlja, da Nemčija kljub svojim obveznostim ni dobavila ententi one množine premoga, ki je pogodbeno določena. V noti izjavlja francoska vlada, da razlogov, ki jih navaja Nemčija za neizpolnitev te obveznosti, namreč gospodarske težkoče, ne more smatrati za upravičene ter da je trdno odločena, varovati pravice francoskega naroda. Zaradi tega naznanja francoska vlada nemški, da rok za izpraznitev zasedenih delov Nemčije še ni začel teči. Ako bi pa Nemčija do 1. marca t. l. vztrajala pri neizpolnjevanju pogodbenih obveznosti ter ne bi dobavila že zapadlih in še vedno nedobavljenih množin premoga, kakor tudi za mesec februar določene množine, tedaj bi bila francoska vlada prisiljena, izvajati na Nemčijo pritisk s finančnimi in gospodarskimi odredbami. — Z ozirom na to noto se izjavlja s pristojne nemške strani: S to noto si lasti francoski ministrski predsednik pravice, ki spadajo v področje obnovitvenega odseka. Nemčija ni nikoli obljubila, da bo dobavila gotovo količino premoga. Dosedanje dobave se morajo smatrati kot čisto prostovoljne ter bi zaslužila Nemčija zato priznanje od strani zaveznikov. Tudi za presojanje vprašanja o povračilnih odredbah in za rok glede izpraznitve zasedenega ozemlja je merodajen edinole obnovitveni odsek.

Prispevajte v orlovski sklad!!

Prosveta.

pr **Kristalni grad** se imenuje nova Funtkova drama, katere premijera bo v soboto 14. t. m. Prva repriza bo v nedeljo 15. t. m. zvečer izven abonementa.

pr **Dramatična šola na Ljudskem odru** se ne vrši danes zvečer, pač pa v torek ob 8. uri zvečer. Vsem gojencem v vednost.

pr »**Bratec in sestrica**« na Ljudskem odru. Opozarjamo na to otroško predstavo, ki se vrši v nedeljo ob 3. uri popoldne.

Orlovski vestnik.

Krožek Orlic Ljubljana — Sv. Jakob. Danes ob pol 7. uri zvečer važna seja. Vabim vse sestre odbornice, da se zanesljivo in točno udeleže. Bog živi!

Gospodarstvo.

g **Izvozna carina v Avstriji.** V zadnjem času se razširja vest, da namerava Avstrija uveljaviti na vse v naše kraljestvo uvoženo blago 25% izvozno carino. Kakor se je tukajšnja podružnica centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom na merodajnem mestu informirala, to ne odgovarja resnici in do sedaj o tem v Avstriji sploh še ni bilo govora.

g **Prošnja za izvoz in uvoz.** V zadnjem času so pričele nekatere stranke iz Slovenije vlagati prošnje za izvoz in uvoz raznega blaga naravnost ali pri trgovinskem ministrstvu ali pri centralni upravi za trgovski promet z inozemstvom v Belem gradu. Ker se take prošnje vedno vračajo v svrho vidiranja podružnici centralne uprave v Ljubljani in seveda pomeni to za stranko le zavlačevanje rešitve prošnje, se vsi zadevni krogi Slovenije opozarjajo, da vlagajo vse enake prošnje edinole pri podružnici centralne uprave v Ljubljani. Vse stranke se ponovno tudi še opozarjajo, da morajo biti prošnje kolkovane s predpisanim kolkom, ker se nekolkovane vloge sploh ne bodo upoštevale.

Aprovizacija.

a **Prodaja sladkorja.** Na vsak odrezek št. 2 sladkornih izkaznic se dobi pol kilograma sladkorja v vojni prodajalni Gosposka ulica, in sicer: Na izkaznice za I. okraj dne 14. febr. 1920, in sicer: na št. 1 od 8. do 9. ure dop.; na št. 2 od 9. do pol 10. dop.; na št. 3 od pol 10. do 12. dop.; na št. 4 in 5 od 2. do 3. pop.; na št. 6 od 3. do pol 4. pop.; na št. 7. od pol 4. do 4. pop.; na št. 8 od 4. do pol 5. pop.; na št. 9 in 10 od pol 5. do 5. pop.; na št. 129 in 137 od 5. do pol 6. popldne. Kilogram sladkorja stane 18 K. Nadaljni spored se pravočasno objavi.

a »**Samopomoč**« **v Ljubljani.** Člane opozarjamo, da je na razpolago suho svinjsko meso (kg 28—34 K). Dne 14. t. m. pridejo na vrsto zamudniki 1—3000. — V pondeljek 16. t. m. prične nova razdelitev vseh živil, med njimi tudi moke po nižji ceni. Vzpored se objavi v soboto. »Samopomoč« v Ljubljani kupuje vsake vrste živil (tudi čebulo, suho sadje, v večji množini) in gospodarskih potrebščin (čevlje in dr.).

English Lessons apply to Mr. Kastner, Drorni trg I. nadstropje from 12 to 1, or 4 to 5 p. m.—

Zobozdravnik
M. U. Dr. Janežič Zv.
se je nastanil na Bledu in ordinira od 9—12, 15—17.

Lepo posestvo,
travniki, njive, gozd in poslopje v krasni legi blizu farne cerkve in blizu železnice, se proda. Vpraša se pri gospej Karolini Artman, Sv. Jurij ob južni železnici.

Služkinja, pridna, zanesljiva, katera bi znala tudi kuhati, se sprejme proti dobremu plačilu. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod štev. 571.

Dve obleki skoraj novi za dečka od 6 — 9 let starega se ceno proda. Poizve se Zelena jama 150. pr.

Ivan Dular
posestnik
Marija Dular
rojena Žagar
poročena
Jurkavas *Stopiče*
12. II. 1920.

Sirite „Slovenca“!

Kupi se popolni sodavičarski obrat, kakor leži in stoji z vsem inventarjem, tudi v večjem obsegu. Ponudbe na ANONČNI ZAVOD, Drago Beselak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Kirurg
Dr. Mirko Černič
primarij občne javne bolnice v Mariboru, bivši večletni operater na kirurgični vseučiliški kliniki profesorja Hochenegga na Dunaju, **ordinira od pol 3. do 4. ure** (razen nedelj in pa praznikov)
v Mariboru, Magdalenski trg 9/I.

Milan V. Koračević,
trgovec v Stolacu v Hercegovini ima naprodaj okrog 100 hektolitrov glasovitega stolačkega
črnega vina.
Komur treba vina, naj se obrne na imenovanega. 590

Lep, dobro ohranjen **harmonij** in dva dobra **glasovirja** ima naprodaj gospa Karolina Artman Sv Juri ob južni železnici.

Cigaretni papir
sledeče vrste: **Golub, Club, Abadie, in Samum** priporoča na debelo »**URANUS-PAPIRNICA**«, **Ljubljana, Mestni trg 11.** 418

Železni voziček pripraven za aggregat in **železno stojalo** za stabilni motor ter **3 glave** šivalnih strojev proda J. GOREC, Ljubljana, Gosposvetska cesta štv. 14.

- Vreče -
vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma **J. Kušlan, Kranj,** Gorenjsko.

+

Ivan Okorn naznanja v imenu svojih otrok in sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo našo nad vse ljubljeno soprogo, oziroma dobro mamico, gospo

Marijo Okorn roj. **Grčar**

dne 11. svečana ob 9. uri zvečer previdena s tolažili svete vere poklicati v lepše in boljše življenje.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši dne 13. svečana ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Bleiweisova cesta št. 22 na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi Marijinega Oznanenja.

Ljubljana, dne 12. svečana 1920.

Vabilo na občni zbor

Delniške stavbinske družbe „Union“ v Ljubljani

ki se vrši

dne 4. marca 1920 ob 4. uri popoldne v „Srebrni dvorani“ hotela „Union“.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta o poslovanju in bilanci za l. 1919.
2. Poročilo nadzorovalnega sveta.
3. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
4. Dovolitev nagrade članom upravnega in nadzorovalnega sveta.
5. Volitev petih članov nadzorovalnega sveta.
6. Izprememba § 3 družbenih pravil.
7. Slučajnosti.

Delničarji morajo naznaniti eventuelne predloge vsaj osem dni pred občnim zborom predsedstvu, da pridejo na dnevni red občnega zbora.

Delničarji, ki hočejo izvrševati svojo volilno pravico, morajo pet dni pred občnim zborom položiti delnice v pisarni hotela „Union“, Miklošičeva cesta št. 1, od 11. do 12. ure dopoldne.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.